

ASSOCIACIÓ DISCAPACITAT VISUAL CATALUNYA

PROJECTE REHABILITACIÓ

Projecte “Rehabilitació i atenció psicosocial a persones amb discapacitat visual”

1. Justificació

Aquest projecte vol donar resposta a les necessitats peremptòries que presenten les persones que han patit recentment una pèrdua visual important. Considerem que l'atenció que han de rebre ha de contemplar diversos aspectes de la vida de la persona, però l'abordatge s'ha de fer des de la globalitat, fent èmfasi en els canvis psicosocials i de salut que l'han afectada. D'una banda se l'hi ha d'oferir una bona informació dels recursos al seu abast, en funció de les seves necessitats. D'una altra banda, se l'ha d'ajudar a superar anímicament la pèrdua de la visió, ja que els canvis es fan evidents en tots els àmbits de la seva vida (mobilitat, família, treball, relacions personals, etc.). I, en darrer terme, s'ha de formar la persona en les tècniques que necessitarà a la seva llar, per a desplaçar-se pel carrer, per comunicar-se i rebre informació de l'entorn, tot això amb la finalitat que la persona assoleixi un nivell important d'autonomia amb l'ajuda del tècnic en rehabilitació bàsica.

L'Associació Discapacitat Visual Catalunya: B1+B2+B3, amb una llarga experiència d'atenció a aquestes persones, des de la seva fundació, el 1994, treballa en diferents àmbits de la persona, essent la finalitat principal del projecte la d'enfortir les capacitats de les persones amb discapacitat visual mitjançant tres tipus d'activitats: L'atenció psicològica, com a primer pas per a superar la malaltia i trobar mètodes d'enfrontar-la, els grups d'ajuda mútua, de gran importància pel suport emocional, cognitiu, instrumental, informatiu i valoratiu que aporten, en darrer lloc la rehabilitació bàsica amb la què la persona podrà assolir un cert nivell d'autonomia i mobilitat per a realitzar diferents activitats essencials de la vida diària. Aquests són els tres pilars sobre els que bastir la rehabilitació i l'adaptació de la persona.

Amb aquest projecte també s'ofereixen espais de suport a familiar de les persones afectades, a través dels grups d'ajuda mútua de familiars i de l'atenció psicològica individualitzada. Atenent la família es dona igualment suport a la pròpia persona afectada, donat que és la família un dels puntals que permeten que la superació de la malaltia sigui més efectiva.

Els professionals implicats són la treballadora social, que rep l'usuari, l'informa en primera instància dels serveis al seu abast i dels drets que té com a discapacitat, el psicòleg que fa, tan l'atenció individualitzada, com la direcció dels grups d'ajuda mútua, i la rehabilitadora bàsica, que ensenya les tècniques de mobilitat i d'organització a la llar.

Projecte “Rehabilitació i atenció psicosocial a persones amb discapacitat visual”

2. Població a la qual s'adreça

A Catalunya n'hi ha a prop de 200.000 persones amb discapacitat visual i som la única entitat a Catalunya que presta serveis per a persones amb discapacitat visual sigui quin sigui el seu grau de visió i la seva nacionalitat.

El projecte s'adreça per això a qualsevol persona amb discapacitat visual, que necessiti atenció psicològica i/o rehabilitació bàsica per tal d'augmentar la seva autonomia personal. En funció del moment en què les ha afectades i el grau d'aquesta afectació, aquests no seran els mateixos problemes per a tothom.

Les persones amb discapacitat passen per diferents etapes, que la nostra entitat té en compte a l'hora de fer qualsevol intervenció, per a prendre les accions més adients. Tot i que varien d'una persona a una altra, les podem resumir en Incertesa, prèvia al diagnòstic i posterior, especialment en processos degeneratius. Xoc, reacció al trauma i al diagnòstic, durant aquesta etapa la persona és incapaç de comprendre la magnitud o gravetat de la discapacitat i els seus efectes. Depressió/pena/dol, sentiments normals després d'una pèrdua real, la depressió pot expressar-se com una hostilitat externa, que si s'instal·la pot esdevenir en una pròpia culpabilització. L'ajuda de tècnics especialistes és molt important per a enfrontar aquesta etapa. Finalment l'Acceptació permet a l'individu abandonar falses esperances i aprofitar els seus nous potencials.

Malgrat aquesta heterogeneïtat entre les persones susceptibles de beneficiar-se del projecte, es poden establir dues categories amb dues subdivisions cadascuna ben definides:

Projecte “Rehabilitació i atenció psicosocial a persones amb discapacitat visual”

1) Baixa visió: Grau de visió parcial que permet la seva utilització per tal d'aconseguir informació i aprendre. Les tasques diàries es tornen difícils de fer i es requereixen ajuts tècnics. Diferenciarem:

a) Visió parcial: Dificultat per a percebre imatges amb un o els dos ulls. Hi ha la necessitat de lents de contacte correctores.

b) Visió escassa: La resta visual només permet veure objectes a escassos centímetres.

2) Ceguesa: Grau de visió igual o inferior al 10% de resta visual. Requereix totes les tècniques de rehabilitació en ceguesa. Cal distingir:

a) Ceguesa legal: Implica l'existència d'una resta visual que permet l'orientació a la llum i la percepció de masses, la qual cosa facilita el desplaçament, però és insuficient per a rebre informació visual (cartells, semàfors, cares...)

b) Ceguesa total: La percepció de llum és ínfima o nul·la. Tota la informació ha d'arribar per mitjans auditius o tàctils.

3. Objectiu general

Facilitar la identificació i la comprensió de la malaltia i dels canvis que es van desenvolupant un cop les persones amb discapacitat visual coneixen, a través del seu oftalmòleg, la seva situació visual i, així, afavorir la recuperació de la seva autonomia personal.

Projecte “Rehabilitació i atenció psicosocial a persones amb discapacitat visual”

4. Objectius específics

- Adquirir habilitats personals per afrontar la nova situació en aparèixer la discapacitat.
- Augmentar la seva autoestima i promoure l'acceptació de la malaltia.
- Millorar l'afrontament del problema de la discapacitat i de les seves conseqüències com un repte de desafiament (“puc fer-ho”).
- Promoure l'autonomia personal en les activitats de la vida diària i la mobilitat.
- Afavorir la superació dels sentiments de culpa i l'abandonament de la recerca del “perquè” de la seva malaltia.
- Promoure suport emocional i informatiu entre els membres del grup d'ajuda mútua.
- Promoure el suport familiar per tal de millorar l'adaptació de la persona amb discapacitat visual.

5. Metodologia

Atenció integral

En primer lloc l'usuari és rebut per la treballadora social, que el rep, l'entrevista i, a la vista de les dades recollides, l'informa dels recursos que té al seu abast, dels drets que li pertocuen en funció del seu grau de discapacitat i el redirigeix per a obtenir tots els serveis dels què en pot gaudir, ja sigui fora o dins la nostra entitat. El més habitual és que els redirigeixi vers l'àrea de servei psicològic i l'àrea de rehabilitació bàsica, per millorar la qualitat de vida de l'individu. També utilitzarà, segons el seu criteri (coordinadament amb el psicòleg i la rehabilitadora bàsica), altres àrees de la nostra entitat, com les sortides d'animació sociocultural, els acompanyaments, tiflotecnologia o el suport en tasques burocràtiques, que surten però de l'àmbit en què delimitem aquest projecte i que inclou la primera atenció psicològica i de rehabilitació bàsica:

Projecte “Rehabilitació i atenció psicosocial a persones amb discapacitat visual”

Atenció psicològica

El suport psicològic és d'una importància capital per a les persones amb problemes de ceguesa i baixa visió. Potenciar la seva autoestima i cercar la seva plena adaptació al món de les persones amb discapacitat visual són fites que exigeixen un gran esforç, però que resulten indispensables per a la reintegració plena a la realitat quotidiana i per a la superació de la seva discapacitat. A criteri del psicòleg també s'atén a familiars de socis per la mateixa raó. L'atenció és personalitzada.

Altrament, sota la seva coordinació, es reuneixen els Grups d'Ajuda Mútua on els membres es presten ajuda els uns als altres, aconseguint un recolzament mutu en les seves inquietuds. Gràcies a aquests grups es facilita i s'intercanvia informació, es dona suport emocional i s'adquireixen habilitats personals per enfrontar diverses situacions. Els GAM es formen amb persones que comparteixen un problema o una situació i, en ells, emfatitzem la interacció personal i l'assumpció individual de responsabilitats dels seus membres.

Rehabilitació bàsica

En coordinació amb la treballadora social i el psicòleg, es prova d'habilitar l'usuari per a realitzar de forma autònoma els recorreguts més habituals dels què ha menester. Aquest servei es coordina estretament amb el d'Acompanyament i Ajuda per a permetre una transició o una solució intermèdia, que solucioni l'autonomia de l'usuari si no pot ser completament autònom (o mentre no sigui completament autònom). El tècnic de rehabilitació bàsica (TRB) dóna a conèixer totes les tècniques per a assolir l'autonomia completa, tan en desplaçament com a la llar, essent tots dos àmbits bàsics per a potenciar l'autonomia personal, per a poder desplaçar-se arreu i per a realitzar les activitats de la vida diària amb desimboltura.

Projecte “Rehabilitació i atenció psicosocial a persones amb discapacitat visual”

6. Recursos necessaris

Aquests que presentem ja són uns recursos mínims per a l'execució del projecte, per sota d'ells es veuria compromesa la qualitat del servei prestat.

Humans

- Treballadora social: Professional especialitzat en orientar les persones per a desenvolupar les seves capacitats, promoure la seva adaptació i facilitar informació i connexions amb els organismes de recursos socioeconòmics. També coordina els altres serveis per a oferir una atenció integral a l'usuari
- Psicòleg: Detecta les fases en la què es troba la persona amb discapacitat visual l'acompanya en el procés d'adaptació a les noves circumstàncies. Coordina els GAM i en fa ús de tota la resta de serveis de l'associació en benefici d'aquesta adaptació.
- Tècnic de Rehabilitació Bàsica (TRB): Professional especialitzat en la comunicació de les tècniques d'adaptació necessàries per a les persones amb discapacitat visual: Tècniques de bastó per a la mobilitat i tècniques de llar per a la vida diària.

Infraestructurals

Per a desenvolupar el projecte es necessita un local on poder coordinar i realitzar totes les accions descrites. Es contemplarà el 10% del cost anual del lloguer de la nostra seu.

Materials

L'Associació Discapacitat Visual Catalunya: B1+B2+B3 posa a disposició del projecte els seus recursos materials i fungibles, en la mesura que siguin necessaris per a correcte desenvolupament del mateix.

Projecte “Rehabilitació i atenció psicosocial a persones amb discapacitat visual”

7. Avaluació i seguiment

El seguiment i control de les activitats és tasca d'una comissió formada per 2 membres de la Junta Directiva, el Cap de Serveis de l'entitat, el psicòleg i el rehabilitador bàsic. L'avaluació es farà 3 cops l'any (març, juny i octubre), a més de l'avaluació final. Els criteris seran el nombre d'activitats i de participants en elles, el grau de satisfacció dels socis usuaris i l'assoliment d'objectius. Hi haurà informes específics del psicòleg i el rehabilitador bàsic i es valorarà el grau d'adaptació dels usuaris del servei, en funció de quatre paràmetres principals: Moral/estat d'ànim, comprensió de la discapacitat visual, interrelacions familiars i actitud enfront la integració laboral.

8. Pressupost

Núm.	Tipus de recurs	Cost unitari	Dedicació	Adscripció al projecte	Total
Personal					
1	Treballadora social	30.000,00 €	Completa	Principal	30.000,00 €
1	Psicòleg	30.000,00 €	Completa	Principal	30.000,00 €
1	Rehabilitador bàsic	30.000,00 €	Completa	Principal	20.000,00 €
Infraestructurals					
	Lloguer del local	30.000,00 €	10%	Parcial	3.000,00 €
Materials					
	Despeses generals	45.000,00 €	10%	Parcial	4.500,00 €
Cost total del projecte					
	Total despeses personal				90.000,00 €
	Total despeses infraestructurals				3.000,00 €
	Total despeses materials				4.500,00 €
Total final					97.500,00 €

Forma de contactar

Adreça: C/. del Cardenal Reig 32, local 1, 08028 BARCELONA

Telèfon: 93-447-04-04

Web: www.b1b2b3.org

Contacte electrònic: yasmina@b1b2b3.org